

Дворніченко Ю.О.

Студентка ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Солончук І.В., ст. викл., ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Касаційне оскарження у цивільному процесі

Касаційне оскарження являє собою подання скарги до суду касаційної інстанції на судові рішення суду апеляційної інстанції, а при потребі – і суду першої інстанції через неправильне застосування норм матеріального чи порушення норм процесуального права.

Право на касаційне оскарження мають особи, які брали участь у справі як сторона, третя особа, заявник, інша заінтересована особа чи представник, а також інші особи, які не брали участі у справі, але суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси чи обов'язки.

Тобто, зазвичай особи подають касаційну скаргу, якщо є підстави вважати, що суди попередніх інстанцій неправильно застосували норми матеріального або порушили норми процесуального права, що привело до неправильного вирішення справи. Таким чином, на відміну від апеляційного оскарження, підставами касаційного оскарження можуть бути помилки судів першої та (або) апеляційної інстанцій лише у питаннях права (застосування норм матеріального та процесуального права), але не в питаннях факту.

За наявності таких підстав, особа подає касаційну скаргу у Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Найпростішим способом є надіслання її поштою на адресу цього суду (краще рекомендованим листом з повідомленням).

Безпосередньо у касаційному порядку можуть бути оскаржені:

1) рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, а також рішення і ухвали апеляційного суду, ухвалені за результатами апеляційного розгляду;

2) певні ухвали суду першої інстанції, перелік яких наведено у п.2. ч. 1. ст.324 ЦПК України.

3) ухвали апеляційного суду, якщо вони перешкоджають подальшому провадженню у справі (крім ухвал апеляційного суду про скасування судового наказу, відхилення апеляційної скарги на судовий наказ і залишення судового наказу без змін, які є остаточними).

Проаналізувавши все вищенаведене, можна сказати, що пріоритетною метою касаційного провадження є перевірка законності і обґрунтованості рішень, що виносяться нижчестоящими судами.

І звертаючись до суду касаційної інстанції, кожній особі повинна бути забезпечена можливість досить легким і доступним шляхом витребувати скасування або зміни неправильних судових рішень.

Ми вважаємо, що касаційне оскарження у цивільному процесі є надзвичайно важливим способом захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав чи законних інтересів кожної особи. Більш того, воно є формою контролю за судовою діяльністю з боку вищестоящих судів, що саме сприяє більш швидшому та ефективнішому усуненню допущених помилок та здійсненню своїх законних повноважень судами.

Оскільки касаційне оскарження є таким важливим у нашому суспільстві, необхідно зробити все, щоб воно стало простішим та доступнішим для населення.

З-приводу цього, ми пропонуємо законодавцю передбачити в процесуальному законодавстві також можливість оскарження в касаційному порядку бездіяльність суду апеляційної інстанції, якщо він відповідно до закону зобов'язаний вчинити певну дію. Також, приділити увагу щодо можливості касаційного оскарження ухвал апеляційного суду, які перешкоджають подальшому провадженню у справі, і тим самим не дають особі можливості захисту своїх прав.

На жаль, в Україні є така актуальна проблема, як повернення касаційної скарги заявнику без розгляду по суті касації. Дуже часто ані надсилається виклик до суду, ні відбувається усне слухання касаційного суду. Та як наслідок - замість аргументованого та вмотивованого роз'яснення причин відмови у задоволенні касаційних вимог - заявник як відповідь отримує лише декілька рядків рішення останньої судової інстанції.

А оскільки, законодавець не надав можливості громадянам України звертатися до Конституційного Суду України за захистом своїх прав, вони можуть звертатися до нього лише задля конституційного тлумачення норм законів і Конституції України при неоднозначному застосуванні цих норм судами України і судом касаційної інстанції в цивільних справах є Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, рішення якого оскарженню в Україні не підлягають.

Список використаних джерел:

1. Конституція України
2. Цивільний процесуальний кодекс України
3. ЗУ «Про судоустрій та статус суддів»
4. Офіційний веб-портал Судова влада України-<http://ed.zp.court.gov.ua/sud0807/91/93>